

SN § 1:5

Dnr. SN 2018/0086

Svar på granskning av rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården

Socialnämndens beslut

1. Godkänna föreliggande tjänstutlåtande som nämndens svar på PwCs granskningsrapport, från oktober 2018, granskning av rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun har PwC genomfört en granskning med syfte att säkerställa att Socialnämndens barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen sker rättssäkert. Granskningsrapporten är daterad oktober 2018.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2018-12-12.

Förslag till beslut

Christina Funhammar (M) yrkar bifall till Socialförvaltningens beslutsförslag innebärande

1. Godkänna föreliggande tjänstutlåtande som nämndens svar på PwCs granskningsrapport, från oktober 2018, granskning av rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Propositionsordning

Ordföranden frågar om Socialnämnden beslutar enligt Christina Funhammars (M) yrkande och finner att så är fallet.

Expedieras

Akten

Tjänsteutlåtande

Socialförvaltningen

Datum 2018-12-12

Dnr SN 2018/0086

Till Socialnämnd

Svar på granskning av rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Österåkers kommun har PwC genomfört en granskning med syfte att säkerställa att Socialnämndens barn- och ungdomsvård inom individ- och familjeomsorgen sker rättssäkert. Granskningsrapporten är daterad oktober 2018.

Beslutsförslag

Socialnämndens beslut

1. Godkänna föreliggande tjänstutlåtande som nämndens svar på PwCs granskningsrapport, från oktober 2018, granskning av rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bakgrund

Efter genomförd granskning har PwC gjort en sammanfattande bedömning, att Socialnämnden delvis säkerställer en rättssäker handläggning. Utifrån granskningen lämnar PwC och revisorerna fem rekommendationer till Socialnämnden. Dessa rekommendationer besvaras var för sig under rubriken ”Förvaltningens slutsatser”.

PwCs sammanfattande bedömning baseras på bedömningen av de sex kontrollmålen och på bedömningar som i sin tur bygger på vad som framkommit under intervjuer, dokumentstudier och aktgranskningar av tio förhandsbedömningar och tio enskilda akter.

Intervjuerna har skett med:

- tf. förvaltningschef
- enhetschef
- enhetsledare
- gruppintervju med socialsekreterare ansvariga för förhandsbedömningar
- gruppintervjuer med socialsekreterare för utredningar gällande barn och unga

De sex kontrollmålen handlade om huruvida nämnden säkerställer att:

1. det finns en tillräcklig bemanning och kompetens inom verksamheten? (uppfyllt)
2. bedömningar och beslut gällande att inleda utredning eller ej sker rättssäkert? (uppfyllt)
3. tidsgränser för förhandsbedömningar och utredningar efterlevs? (delvis uppfyllt)
4. barn och ungas synpunkter blir tillvaratagna i utredningen? (delvis uppfyllda)
5. vårdplaner och genomförandeplaner upprättas där beslut fattas om insats? (uppfyllt)
6. uppföljning av de ärenden som ges, görs lagligen i de enskilda ärendena? (delvis uppfyllt)

Av dessa kontrollmål anses tre av sex vara uppfyllda och tre av sex vara delvis uppfyllda.

Tjänsteutlåtande

Förvaltningens slutsatser

PwC och revisorerna har rekommenderat fem förbättringsområden. Hur förvaltningen hanterat dessa rekommendationer beskrivs under respektive rekommendation.

1. Dokumentera utvecklingsplaner för den enskilda handläggaren

I samband med medarbetarsamtal görs en skriftlig utvecklingsplan, ”Utvecklingsplan för kommande år”. Medarbetaren har ansvaret att upprätta den. Därefter undertecknas den av både medarbetare och enhetschef, se bilaga 3.

2. Prioritera utvecklingsrådets arbete för att säkerställa ledningssystem för kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd

Kontrollmålet ”Säkerställer nämnden att bedömningar och beslut gällande att inleda utredning eller ej sker rättssäkert” bedöms som uppfyllt av PwC. Kvalitetsarbetet är ett ständigt pågående arbete som fortsätter i enhetens kvalitetsråd.

3. Uppdatera innehållet i den rutin som berör tidsgränsen för beslut om att utredning ska inledas eller ej

Rutinen ”Förhandsbedömningar” är reviderad av enhetens Kvalitetsråd och beslutad av enhetschefen 2018-12-04. Rutinen finns tillgänglig på intranätet, se bilaga 4.

4. Upprätta en rutin som beskriver hur barnets synpunkter på föreslagen vård ska tillvaratas
BBIC (Barnens behov i centrum) är en enhetlig och evidensbaserad struktur för handläggning. BBIC ger ett strukturerat stöd för att barnen ska få relevant information och framföra sina åsikter i utredningen, sin inställning till planerade insatser och i uppföljningen. Barnet ska ges möjlighet till delaktighet, genom till exempel samtal – men inte pressas till det. Det är ingen skyldighet för barnet att vara delaktigt. Det innebär att barnet behöver informeras om möjligheten att när som helst avstå från att exempelvis delta i ett samtal, yttra sig eller ta del av information. Även om barnet ges utrymme att delta i samtal är det inte givet att barnet gör det. Om ett barn inte vill yttra sig behöver man visa förståelse för och respektera det. Förhållandena i de enskilda fallen kan vara sådana att barnet av någon anledning inte kan eller vill yttra sig. Mot bakgrund av detta kan dokumentationen i olika ärenden variera starkt. Enheten har planerat att genomföra en webbutbildning under våren 2019 för att få till en ändamålsenlig dokumentation. Utbildningen ska förhoppningsvis leda till att dokumentationen innehåller tillräcklig, väsentlig och korrekt information.

5. Säkerställa att planeringen av vård också tydliggör och underlättar hur uppföljning ska ske

Det finns inga krav varken i lag eller i BBIC på att uppföljning av insatser måste bli ett eget dokument, men det kan många gånger vara ett bra sätt att få en överblick. Två socialsekreterare har fått i uppdrag att ta fram ett dokument för genomförandeplan för öppenvården som också ska användas för uppföljning. En skala för att mäta förändring och värdera om det har skett en positiv eller negativ förändring ska ingå i dokumentet.

Dokumentet ska innehålla:

- mål inom aktuella områden i BBIC triangeln
- vad som ingår i uppdraget
- hur uppföljningen är planerad
- om det finns behov av en samordnad individuell plan och vem som ska genomföra den

Tjänsteutlåtande

Skala för uppföljning ska innehålla:

- positiv förändring och målet uppfyllt
- positiv förändring men målet inte uppfyllt
- ingen förändring
- negativ förändring

Med ovanstående fyra steg blir det möjligt att analysera hur väl de individuella målen uppnås och vilken riktning förändringen har, oavsett om målen är uppfyllda eller inte. Dokumentet beräknas vara klart under första kvartalet 2019. Den huvudsakliga öppenvården bedrivs i egen regi av Familjemottagningen. Mottagningen använder en avslutningsrapport som finns i verksamhetssystemet Procapita. I den rapport framgår varför vården avslutades, bilaga 5.

Förvaltningen har åtgärdat tre av de fem rekommendationerna och övriga två kommer förvaltningen att arbeta med under första halvåret 2019.

Bilagor

1. Revisionsrapport ”Rättssäker handläggning inom barn- och ungdomsvården” oktober 2018
2. Missiv från Österåkers kommuns revisorer 2018.10-16
3. Dokument, ”Utvecklingsplan för kommande året”
4. Rutin ”Förhandsbedömning” beslutad 2018-12-04
5. Dokument ”Avslutningsrapport”

Susanna Kiesel
Socialdirektör

Erica Sundberg
Enhetschef

Expedieras

Revisorerna i Österåkers kommun
Kommunstyrelsen